

Prezidentem vyznamenaná spolupracovnice prof. Holého navyšuje nadační kapitál Nadace Experientia

“Přejeme si, aby tu naše nadace byla pro českou chemii i do budoucna a mohla ji posunout směrem k celosvětové špičce a další Nobelově ceně.”

Hana Dvořáková, zakladatelka Nadace Experientia

Tisková zpráva, 2. listopadu 2023

Česká vědkyně a filantropka Hana Dvořáková, která byla v sobotu 28. října vyznamenána prezidentem republiky Petrem Pavlem za zásluhy o stát v oblasti vědy, oznámila, že navyšuje nadační kapitál Nadace Experientia, kterou založila společně se svým manželem Dalimilem. „Inspirováni velkými americkými nadacemi jsme se rozhodli, že navýšíme nadační kapitál naší vědecké nadace na rovných 200 milionů korun. Naším přáním je, aby tu pro mladé chemické talenty byla i do budoucna, financovaná z výnosů nadačního kapitálu. To je hlavní rozdíl oproti našemu původnímu plánu, kdy tu naše nadace měla být pro české chemiky 20 let. V případě, že bychom našli další partnery, mohla by být dokonce zajištěna úplná perpetuita nadace,” vysvětluje Hana Dvořáková. Díky dlouholeté spolupráci s profesorem Antonínem Holým měla tato česká vědkyně podíl na licenčních poplatcích za antivirové látky vyvinuté na ÚOCHB AV ČR, kterými lze dnes účinně léčit AIDS a hepatitidu B. Společně s manželem se je však rozhodli neutratit, ale vložit zpět do oboru, ze kterého pocházejí. Jimi založená Nadace Experientia podporuje už dvanáctým rokem mladé vědkyně a vědce z oboru organické a medicínální chemie. „Věříme, že tato cílená a dlouhodobá podpora významně ovlivní českou chemii a posune ji směrem k celosvětové špičce, třeba až k další Nobelově ceně,” říká Hana Dvořáková.

Prezidentem vyznamenaná vědkyně Hana Dvořáková spolupracovala v letech 1986–1996 na ÚOCHB AV ČR s profesorem Antonínem Holým na vývoji antivirových látek a podílela se tak na jednom z největších objevů české vědy. „Profesor Holý mi dal za úkol připravit sérii 3-deaza acyklických analogů nukleosidů a nukleotidů. Jednalo se o další modifikaci acyklických analogů s unikátní strukturou s velmi nadějnými protivirovými účinky,” vzpomíná Hana Dvořáková. Skupina látek, na nichž se v týmu profesora Holého pracovalo, se stala základem nové generace antivirotik. Nejvýznamnější z látek z této série byl bezesporu Viread, který patří dodnes k nejúčinnějším lékům proti AIDS. Právě z něj plynuly posléze týmu profesora Holého největší částky z licenčních poplatků. Hana Dvořáková s manželem Dalimilem díky podílu na licenčních poplatcích založili v roce 2012 Nadaci Experientia. „Řekli jsme si, že peníze vrátíme, odkud přišly – tedy do výzkumu v oblasti chemie.“

Nadace Experientia umožnila už jednadvaceti nadějným českým chemikům vycestovat na roční stáž na špičková zahraniční vědecká pracoviště, například na MIT, Cambridge či Stanford University. Někteří z nich na prestižních univerzitách dodnes působí a publikují v nejlepších vědeckých časopisech, včetně Nature. Program vědeckých start-up grantů pak excelentní mladé chemiky motivuje k tomu, aby se ze zahraničí vrátili a založili svůj nezávislý výzkum v ČR. Mladé výzkumné skupiny podpořené start-up grantem Nadace Experientia fungují v ČR už tři - na Univerzitě Karlově, na VŠCHT v Praze a na Univerzitě Palackého v Olomouci. Nadace však podporuje i mladší chemické talenty na základních a středních školách (program Bezva chemie) i na vysokých školách (cena Via Chimica). Financuje také Cenu Rudolfa Lukeše pro excelentní české chemiky. Nejnověji pak Nadace podporuje projekt Chemických center VŠCHT Praha, v nichž aktivní učitelé chemie učí učitele ze svého regionu. Cílem projektu je učit chemii jinak: zábavně a s důrazem na její praktické využití.

Nadace Experientia založená manželi Dvořákovými už od roku 2012 udělila na podporu chemických talentů více než 42 milionů korun.

Nadace Experientia nepatří jen k průkopníkům soukromého financování vědy. Neobvyklý je na české poměry i způsob, kterým investuje. Významná část majetku nadace je vložena do projektů rezidenčního bydlení nebo do průmyslových firem, kam nadace vstupuje prostřednictvím private equity fondů. „Jde o investice, které přinášejí solidní zhodnocení, vyžadují ale odborné znalosti a čas. Obojí naštěstí máme,“ říká Hana Dvořáková a dodává, že řízení investic mají na starosti dvě renomované investiční společnosti, na které dohlíží investiční výbor složený z odborníků se zkušenostmi z finančního sektoru.

A právě z investičního výboru přišel v loňském roce nápad pokusit se životnost nadace prodloužit z původních 20 let na nekonečno. „Perpetuita vypadala zprvu nereálně, ale čím déle jsme se o ní bavili, tím více se zdálo, že by to mohlo fungovat,“ vzpomíná Hana Dvořáková. Navýšení nadačního kapitálu na rovných 200 milionů korun by při průměrném ročním zhodnocení kolem 5 % mělo zajistit dostatek prostředků pro mladé chemické talenty přinejmenším na desítky let. „A snad naším přístupem ukážeme cestu i ostatním,“ uzavírá Hana Dvořáková.

Více informací o Nadaci Experientia najdete na webu www.experientia.cz

V případě dotazů se neváhejte obrátit na tým Nadace Experientia na telefonním čísle +420 725 302 848 nebo na emailové adrese experientia@experientia.cz.